

SPIS TREŚCI

WSTĘP

11

Część trzecia

Relacje ze wschodnim sąsiedztwem gospodarczym po zintegrowaniu się Polski z Unią Europejską

ROZDZIAŁ 11.

ZAGRANICZNA POLITYKA HANDLOWA UNII EUROPEJSKIEJ DETERMINANTA CHARAKTERU STOSUNKÓW POLSKI Z JEJ SĄSIEDZTWEM GOSPODARCZYM

11.1. Ogólne uwagi na temat europejskiej integracji ekonomicznej	17
11.2. Wspólna polityka handlowa jako konsekwencja unii celnej	23
11.3. Wspólna taryfa celna instrumentem polityki handlowej Unii Europejskiej	27

Załącznik 1.

Środki protekcji uwarunkowanej w zewnętrznych stosunkach handlowych UE. Wybrane aspekty	33

Załącznik 2.

Wybrane aspekty podejścia Unii Europejskiej do zagadnień bezpieczeństwa żywnościowego	46

ROZDZIAŁ 12.

POLSKA WYMIANA TOWAROWA W WARUNKACH AKCESJI DO UNII EUROPEJSKIEJ. NAJWAŻNIEJSZE JEJ UWARUNKOWANIA

12.1. Zmiany warunków polskiego handlu z unijnymi partnerami	63
12.2. Wybrane aspekty zmian warunków handlu z krajami trzecimi	71
12.3. Reorientacja w handlu zagranicznym w momencie integrowania się Polski z UE. Wybrane aspekty ekonomiczne	73
12.4. Państwa Europy Wschodniej jako ważni partnerzy handlowi Polski i innych państw Unii Europejskiej	79

Załącznik 1.

Wybrane aspekty wspólnej polityki handlowej UE mające szczególne znaczenie w kształtowaniu struktury obrotów handlowych Polski z jej wschodnim sąsiedztwem gospodarczym	84

ROZDZIAŁ 13.

CHARAKTERYSTYKA WSPÓŁPRACY GOSPODARCZEJ POMIĘDZY POLSKĄ A ROSJĄ W LATACH 2000-2010

13.1. Zmiany polsko-rosyjskich obrotów towarowych w latach 2002-2005 jako następstwo reorientacji polskiej polityki handlowej	97
13.2. Ogólna charakterystyka wymiany handlowej Polski i Rosji w latach 2000-2010	110
13.2.1. Saldo handlu zagranicznego z Rosją. Polski import z Rosji	112
13.2.2. Polski eksport do Rosji	117
13.3. Współpraca polsko-rosyjska w dziedzinie inwestycji	122

Podsumowanie i wnioski	129
Załącznik 1.	
Uwagi w sprawie warunków prowadzenia rosyjskiego handlu zagranicznego.	
Wybrane aspekty	133
ROZDZIAŁ 14.	
POLSKO-BIAŁORUSKA WSPÓŁPRACA GOSPODARCZA W LATACH 2000-2010	157
14.1. Spojrzenie na polsko-białoruską wymianę towarową do 2005 roku	157
14.2. Dynamika polsko-białoruskiej wymiany towarowej w latach 2005-2010	165
14.3. Uwagi odnoszące się do struktury towarowej obrotów	170
14.4. Zamiast podsumowania. Próba określenia niektórych przeszkód i ogólnych perspektyw rozwojowych polsko-białoruskiej współpracy	178
Załącznik 1.	
Podstawy polsko-białoruskiej współpracy gospodarczej	185
ROZDZIAŁ 15.	
UWAGI O PRZEPŁYWIE LUDZI I TOWARÓW PRZEZ POLSKO-UKRAIŃSKĄ GRANICĘ	203
15.1. Unormowania granicznego ruchu osobowego w związku z akcesją Polski do UE	203
15.2. Uwagi dotyczące podstaw prawnych współpracy między Polską a Ukrainą na tle uregulowań unijnych	208
15.3. Wybrane regulacje prawnoadministracyjne dostępu towarów do rynku ukraińskiego	213
15.4. Uwagi o polsko-ukraińskiej wymianie towarowej w latach 2000-2006	228
15.5. Tendencje zmian w wymianie handlowej Polski z Ukrainą w latach 2007-2011	236
Podsumowanie	239

Część czwarta

Wybrane aspekty funkcjonowania wschodniego pogranicza Polski w nowych geopolitycznych realiach. Czy transformacja i integracja z UE spowodowały zmniejszenie jego dystansu rozwojowego?

ROZDZIAŁ 16.	
KOMUNIKACYJNY DOSTĘP DO SPOŁECZNO-GOSPODARCZEGO SĄSIEDZTWA POLSKI W WARUNKACH UKŁADU Z SCHENGEN I EUROPEJSKIEJ POLITYKI SĄSIEDZTWA (EPS) A PROBLEMY ROZWOJU JEJ WSCHODNIEGO POGRANICZA.	
UWAGI OGÓLNE	245
16.1. Niektóre uwagi o roli transportu jako czynnika rozwoju społeczno-gospodarczego	245
16.2. Uwagi na temat wzrostu wymiany handlowej z krajami zza wschodniej granicy i potrzeb przewozowych towarów wraz z integracją Polski z Unią Europejską	250
16.3. Międzynarodowe połączenia komunikacyjne w Polsce – stan i perspektywy rozwoju. Jak mogą one oddziaływać na rozwój lokalny?	254

16.4. Nowoczesne przejścia graniczne istotnym warunkiem sprawnej obsługi międzynarodowego ruchu osobowego, obrotu towarowego i rozwoju lokalnego	263
16.5. Nowa jakość polskich granic zewnętrznych. Układ z Schengen i Europejska Polityka Sąsiedztwa a możliwości społecznej integracji obszaru Europy Wschodniej. Próba wstępnej analizy problemu	267
16.5.1. Niektóre informacje o nowych regulacjach prawnych dotyczących przekraczania polskiej granicy państwowej przez cudzoziemców i ich wpływie na relacje Polski z jej wschodnimi sąsiadami	267
16.5.1.1. Przekraczanie granicy wewnętrznej oraz pobyt na terenie Polski cudzoziemców z Unii Europejskiej i Europejskiego Obszaru Gospodarczego	269
16.5.1.2. Uwagi o przekraczaniu granicy oraz pobytu cudzoziemców z krajów trzecich na terenie Polski	273
16.5.2. Polska granica wschodnia, „żelazną”, czy już tylko „papierową” kurtyną?	277

ROZDZIAŁ 17.

TURYSTYKA PRZYJAZDOWA I MIGRACJE CUDZOZIEMCÓW DO POLSKI W WARUNKACH WDRAŻANIA UREGULOWAŃ SCHENGEŃSKICH. CZY NOWE REGULACJE MOGĄ BYĆ CZYNNIKIEM ZNACZĄCEGO ICH ZMNIEJSZENIA?	287
17.1. Zmiany w turystyce na początku XXI wieku	287
17.1.1. Turystyka międzynarodowa	287
17.1.2. Układ z Schengen a turystyka zagraniczna	291
17.1.3. Rozwój turystyki przyjazdowej w Polsce w warunkach Układu Schengen	293
17.2. Wybrane elementy ekonomicznego aspektu turystyki przyjazdowej	300
17.3. Migracje cudzoziemców na polski rynek pracy	305
17.3.1. Regulacje prawne indywidualnego zatrudnienia obcokrajowców w Polsce	305
17.3.2. Obcokrajowcy na polskim rynku pracy według wybranych sektorów gospodarki	307
17.3.2.1. Edukacja	311
17.3.2.2. Usługi domowe	313
17.3.2.3. Gastronomia	317
17.3.2.4. Budownictwo	319

ROZDZIAŁ 18.

FUNDUSZE UNIJNE JAKO INSTRUMENT POLITYKI REGIONALNEJ UNII EUROPEJSKIEJ – ZE SZCZEGÓLNYM UWZGLĘDNIENIEM ŚRODKÓW PROGRAMU OPERACYJNEGO ROZWÓJ POLSKI WSCHODNIEJ	323
Wprowadzenie	323
18.1. Uwagi ogólne o polityce regionalnej Unii Europejskiej	324
18.2. Instrumenty przedakcesyjne	329
18.3. Fundusze unijne w latach 2004-2006	334
18.4. Fundusze unijne w latach 2007-2013	338

18.5.	Wybrane aspekty związane z funkcjonowaniem PO Rozwój Polski Wschodniej na obszarze województwa podlaskiego. Czy wpłynął na zmniejszenie dystansu rozwojowego?	346
18.5.1.	Cele i założenia Programu Operacyjnego Rozwój Polski Wschodniej	346
18.5.2.	Wspieranie potencjału społecznego i rozwój innowacyjności	350
18.5.3.	Rozwój infrastruktury transportowej województwa	356
18.5.4.	Cyfryzacja mieszkańców województwa podlaskiego	364
ROZDZIAŁ 19.		
UPROSZCZONA ANALIZA ATRAKCYJNOŚCI INWESTYCYJNEJ WOJEWÓDZTWA PODLASKIEGO W KONTEKŚCIE JEGO PERYFERYJNOŚCI		369
19.1.	Zamiast wstępu. Przegląd podstawowych pojęć związanych z konkurencyjnością regionów	369
19.2.	Uwagi o atrakcyjności inwestycyjnej jako kategorii naukowej i decyzyjnej	374
19.3.	Metody badania atrakcyjności inwestycyjnej regionów	379
19.4.	Czynniki kształtujące atrakcyjność inwestycyjną w ujęciu regionalnym	384
19.5.	Elementy składowe uproszczonej analizy atrakcyjności inwestycyjnej województwa podlaskiego	393
19.6.	Ocena atrakcyjności inwestycyjnej województwa podlaskiego w świetle badań porównawczych	412
19.7.	Zamiast podsumowania. Analiza SWOT atrakcyjności inwestycyjnej województwa podlaskiego	415
ROZDZIAŁ 20.		
POTRZEBA PODEJMOWANIA SZCZEGÓŁOWYCH BADAŃ NAD ZMIANAMI UWARUNKOWAŃ ROZWOJOWYCH WSCHODNIEGO POGRANICZA POLSKI W OKRESIE INTEGRACJI I GLOBALIZACJI		419
20.1.	Wprowadzenie w badaną problematykę	419
20.2.	Uwagi o rozmiarach i tendencjach zmian regionalnego zróżnicowania wymiany handlowej w Polsce	421
20.2.1.	Unia Europejska wobec regionalnych dysproporcji rozwojowych. Uwagi ogólne	421
20.2.2.	Dysproporcje rozwojowe wschodniego pogranicza Polski	423
20.3.	Próba dokonania ogólnej oceny wpływu stanu współpracy gospodarczej pomiędzy Polską a Rosją na sytuację gospodarczą Polski i jej niektórych przygranicznych regionów	428
20.4.	Uwagi o rozwoju polsko-rosyjskiej współpracy międzyregionalnej i transgranicznej	434
20.5.	Położenie przygraniczne szansą lokalnego ożywienia gospodarczego. Próba oceny na przykładzie polsko-rosyjskiej (Obwód Kaliningradzki) granicy.	439
20.6.	Mały ruch graniczny czynnikiem ożywienia ekonomicznego stref przygranicznych (na przykładzie granicy polsko-ukraińskiej)	443
	Podsumowanie i wnioski	447

ROZDZIAŁ 21.	
PRZYGRANICZNE POŁOŻENIE I WALORY EKOLOGICZNE WOJEWÓDZTWA PODLASKIEGO JAKO CZYNNIKI LIKWIDACJI ZAPÓŹNIEŃ ROZWOJOWYCH	451
Wprowadzenie	451
21.1. Mieszkańcy województwa podlaskiego jako tzw. społeczność regionalna	453
21.2. Efektywne wykorzystanie środków finansowych Unii Europejskiej przez podlaskich przedsiębiorców ważnym czynnikiem rozwoju przedsiębiorczości na Podlasiu	458
21.2.1. Sytuacja społeczno – gospodarcza województwa podlaskiego a poziom przedsiębiorczości	458
21.2.2. Kierunki wsparcia sektora MSP w warunkach członkostwa Polski w Unii Europejskiej – szczególne znaczenie tego w warunkach województwa podlaskiego	462
21.2.3. Unijne wspieranie wzrostu przedsiębiorczości w województwie podlaskim	465
21.3. Szanse ograniczenia dystansu rozwojowego	476
21.4. Handel przygraniczny jako jeden z ważnych czynników intensyfikacji granicznego ruchu osobowego	478
21.5. Problemy ochrony środowiska przyrodniczego Polski i poszczególnych jej regionów w warunkach integracji z Unią Europejską	482
21.6. Próba podsumowania rozważań o realnych szansach rozwoju województwa podlaskiego	489
PODSUMOWANIE	495
BIBLIOGRAFIA	509
SPIS TABEL	543
SPIS RYSUNKÓW	547
WYKAZ SKRÓTÓW	549